

รับรางวัลเกียรติยศ ดำรงราชานุภาพ

นายสุจิต นิมิตกุล¹

เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2555 กระผมได้ไปรับรางวัลเกียรติยศดำรงราชานุภาพ ณ โรงละครอักษรา คิง เพาเวอร์ ซอยรางน้ำ โดยมี ฯพณฯ พลเอก สุวรนันท์ องคมนตรี เป็นผู้มอบ ท่ามกลางแขกประมาณ 300-400 คน เช่น รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีมหาดไทย ยงยุทธ วิชัยดิษฐ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย นายพระยา สุวรนันท์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย และรองปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมต่างๆ ในกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัดจำนวนมาก และแขกผู้มีเกียรติที่ได้รับเชิญ สำหรับรางวัลเกียรติยศมีรางวัลเดียว ส่วนเจ้าหน้าที่ฝ่ายประจำ เช่น นายอำเภอ ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่รัฐวิสาหกิจ ปลัด อบต. และนายกเทศมนตรี ได้รับรางวัลด้วยอีกจำนวนหนึ่ง

กระทรวงมหาดไทย ได้จัดทำโครงการดำรงธรรม ดำรงราชานุภาพ ขึ้นในโอกาสกระทรวงมหาดไทยครบ 120 ปี และในโอกาสครบ 150 ปี วันประสูติของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ องค์พระปฐมเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย และพระบิดาของการปกครองไทย กระทรวงมหาดไทยประสงค์จะเทิดพระเกียรติพระองค์ท่าน ที่ทรงเป็นบุคคลต้นแบบแห่งการเป็นผู้ดำรงธรรมทั้งในหลักการคิด หลักการทำงาน และหลักการดำรงตน โครงการนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูบุคลาการต้นแบบด้านธรรมาภิบาลของกระทรวงมหาดไทย ที่ทำงานอย่างทุ่มเท เสียสละ ซื่อสัตย์ สุจริต ใช้ชีวิตอย่างพอเพียงและเป็นผู้ที่ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี ตามแนวปณิธานขององค์ปฐมเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุข

โครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ในโอกาสครบ 150 ปี วันประสูติและครบ 120 ปีของกระทรวงมหาดไทย

¹ อดีตรองปลัดกระทรวงมหาดไทย

เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทยที่ยึดมั่นในความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ
ทุ่มเทในการปฏิบัติหน้าที่ และเคร่งครัดในคุณธรรมความดีตามวิถีแบบพอเพียงให้เป็นบุคลากรต้นแบบ
ด้านธรรมาภิบาลของกระทรวงมหาดไทย นอกจากนี้เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ธรรมาภิบาลของ
กระทรวงมหาดไทยให้เป็นที่รับรู้แก่ประชาชนและสังคมในวงกว้าง โดยกระทรวงมหาดไทยจะมอบ
รางวัล “ดำรงราชานุภาพ” ให้แก่บุคคลที่ได้รับการคัดเลือก สำหรับรางวัลเกียรติยศ กระผมเป็นผู้ได้รับ
รางวัล

ในการคัดสรรบุคคลเพื่อเข้ารับรางวัลดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น
คณะหนึ่ง ประกอบด้วย นายพระนาย สุวรรณรัฐ ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน และ
คณะกรรมการประกอบด้วย พระมหาพงศ์นรินทร์ วิฑูตวิโส อาจารย์วิวัฒน์ ศัลยกำธร สุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ
อารักษ์ คคะนาท ธงชัย ณ นคร และ นันทพร ไวศยเสสุวรรณ ในการคัดสรรดังกล่าวได้มีการให้หน่วยงาน
และประชาชนเป็นผู้เสนอชื่อบุคคลที่ควรได้รับรางวัลแล้วกลั่นกรองเป็นรอบๆ จนถึงรอบรองสุดท้ายได้
คัดเลือกบุคคลไว้ 3 คน และเหลือ 1 คน ในรอบสุดท้าย ในการคัดเลือกบุคคลดังกล่าวนอกจาก
คณะกรรมการจะได้พิจารณาจากหลักฐานที่ปรากฏตามเอกสารยังได้ส่งผู้แทนเข้าไปเก็บข้อมูลในพื้นที่
โดยการพบปะทั้งข้าราชการและสัมมาชนประชาชนอย่างกว้างขวาง จนได้ข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ

ในวันรับรางวัลดังกล่าวคณะกรรมการได้เสนอทั้ง VTR และภาพโปสเตอร์ของบุคคลที่ได้รับ
รางวัลเกียรติยศนี้ สำหรับ VTR ได้กล่าวถึงการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง เสมอต้นเสมอปลายและผลงาน
เมื่อย้อนหลังไปกว่า 20 ปี โดยเสนอผลงานต่างๆ ในพื้นที่ซึ่งประกอบไปด้วยภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว
สำหรับผลงานเด่นๆ ในระดับพื้นที่ ในสมัยที่ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัด 8 ปี ได้แก่ โครงการพัฒนา
เขตกันชนห้วยขาแข้ง มรดกโลก (The Buffer Zone Management Project) จังหวัดอุทัยธานี โครงการ
อันดามันพัฒนา (Andamannization) จังหวัดภูเก็ต โครงการอยู่กับเขาใหญ่ คือ ล่องแก่งหินเพลิง เป็นต้น
และงานในระหว่างดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท และตำแหน่งรองปลัดกระทรวง
มหาดไทย

สำหรับโปสเตอร์ได้เสนอ เอกสารคู่มือพิธีประกาศเกียรติและมอบรางวัลให้กับบุคลากรต้นแบบ
ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย โดยระบุไว้ว่า

สุดจิต นิมิตกุล

อดีตรองปลัดกระทรวงมหาดไทย

“ข้าราชการมืออาชีพ”

“เมื่อ สุดจิต นิมิตกุล เป็นเด็กชายอายุราว 9 ขวบ มาเยี่ยมรอรถไฟกับคุณพ่อที่สถานี เขาเห็นหญิง
ขอทานนำสงสารเดินงูงูมาตามชานชาลาสถานี แม้ยังเป็นเด็กแต่ภาพที่เห็นก็กระทบความรู้สึก จนทำ

ให้เด็กชายเกิดความตั้งใจว่า ประเทศนี้ยังมีคนลำบากอยู่มาก โตขึ้นเขาจะรับราชการ เพื่อช่วยเหลือเพื่อนร่วมชาติให้ได้มากที่สุด

ผลแห่งความตั้งใจนั้น ทำให้เขามุ่งมั่นที่จะเรียนหนังสือให้ได้เกียรตินิยม เพื่อใช้เป็นใบเบิกทางไปเรียนต่อต่างประเทศ เพราะเชื่อว่า นอกจากความเสียสละเพื่อส่วนรวม มีคุณธรรม สุจริต มีหิริโอตตปปะ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญแล้ว ข้าราชการที่มีความรู้ดี มีหูตากว้างไกล จะช่วยบ้านเมืองได้มาก

ตลอด 39 ปี ของการรับราชการตั้งแต่ชั้นตรีจนถึงระดับรองปลัดกระทรวง สุจริต นิमितกุล จึงเป็นตัวอย่างของข้าราชการมืออาชีพ ที่ห่างไกลจากคำว่าเช้าชามเย็นชามไปหลายร้อยโยชน์ ด้วยมานะทำงานให้ได้ผลดีที่สุดทุกวันตลอดชีวิตของเขา ด้วยความบริสุทธิ์ ซื่อตรง ไม่มีผลประโยชน์แอบแฝง และเป็นการทำประโยชน์เพื่อคนอื่นมากกว่าให้แก่ตน

ตลอด 8 ปี ของการไปเป็นพ่อเมืองในหลายจังหวัด เป็นที่รู้จักกันในหมู่ชาวบ้านร้านค้าตลาด และในหมู่คนที่คบคุ่นว่า ผู้ว่าฯ สุจริต นั้นทำงานเกินมาตรฐาน แต่ใช้ชีวิตส่วนตัวต่ำกว่าเกณฑ์ ทำงานแต่เช้าถึงเย็น จากค่าจตดึก ฝนตกแดดออกกลางแจ้งที่ทุกวัน ชาวบ้านคบคุ่นและเข้าถึงได้ตลอดเวลา แต่เป็นผู้ที่สมถะ อยู่ง่าย กินง่าย ว่ากันว่าใครไปเห็นจนผู้ว่าฯ ก็พากันตกใจในความเรียบง่าย ไม่มีเฟอร์นิเจอร์พิเศษ ไม่มีการตกแต่งใดๆ ให้หรูหรา ไม่สะสมสมบัติฟัสถานอะไร มีสิ่งเดียวที่สะสมไว้ในทุกที่ที่ไป คือ ผลงาน ความรัก และความดี

เพราะแม้เมื่อเวลาผ่านไปหลายปี คนภูเก็ทและคนปราจีนบุรี ต่างก็จำพ่อเมืองคนนี้ได้ไม่เคยลืมเลือน พ่อเมืองร่างเล็กไม่ถึงยศถือศักดิ์ เป็นมิตร ยิ้มแย้ม ช่างโอภาปราศรัย เข้าถึงง่าย และมีแต่ให้ ไม่เคยร้องขอ แต่ภายใต้ความสุภาพอ่อนโยน จริงใจนั้น ทุกคนรู้ว่า ท่านเป็น “คนจริง” ในทุกเรื่อง ทำงานจริง ซื่อสัตย์จริง และเป็นคนจริงใจในการรักษาผลประโยชน์เพื่อบ้านเมือง

ในวัยหลังเกษียณ ที่สามารถนั่งรับดอกผลแห่งความดีและความเพียรที่สั่งสมมาตลอดชีวิตอยู่กับบ้าน สุจริต นิमितกุล ยังคงใช้ชีวิตของท่านทำงานเพื่อประโยชน์ของบ้านเมืองและเพื่อนมนุษย์ เป็นกรรมการร่างกฎหมายและเป็นกรรมการหลายคณะ เป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยต่างๆ เป็นประธานและกรรมการมูลนิธิต่างๆ ที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์สาธารณะอีกมากมาย

ทุกหน้าทีนั้น เขาทำด้วยหัวใจอันกว้างขวาง และตั้งอยู่บนพื้นฐานความหวังดีที่มีต่อคนร่วมแผ่นดิน โดยไม่เคยหวังและยึดติดกับชื่อเสียง เกียรติยศ ความดีความชอบ คำชม และเงินตรา เพราะเป็นข้าราชการที่ทั้งชีวิตไม่เคยรัวรวย ไม่เคยสะสมเงินทองเพื่อตนเอง บ้านของเขายังเป็นบ้านเล็กๆ หลังเดิมไม่เคยใหญ่โตขึ้นตามตำแหน่ง แต่ดอกผลอันยิ่งใหญ่ในบั้นปลาย ก็คือ ความขึ้นบานและสุขใจ จากการได้เกิดมาเป็นผู้ใหญ่ต่อแผ่นดิน

“แค่ได้เกิดมาบนแผ่นดินนี้ และมีโอกาสตอบแทนคุณแผ่นดิน ผมก็เป็นสุขแล้ว”

สุดจิต นิमितกุล คนมหาดไทยแท้ ผู้เดินตามรอยพระปณิธาน ไม่ใช่เพียงแค่คำพูด หากแต่ “ทำ” เพื่อปฏิบัติบูชา”

หลังจากได้รับรางวัลแล้วกระผมได้ถูกเชิญให้กล่าวถึงความรู้สึก ของการรับรางวัลดังกล่าว กระผมได้กล่าวข้อความดังต่อไปนี้ “กราบเรียน ฯพณฯ องคมนตรี พลอากาศ สุวรรณรัฐ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีมหาดไทย ยงยุทธ วิชัยดิษฐ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย พระนาย สุวรรณรัฐ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ข้าราชการผู้ใหญ่กระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด คณะกรรมการคัดเลือก และตัดสิน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน รวมทั้งผู้มีเกียรติทั้งหลาย กระผมรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้รับรางวัลเกียรติยศดำรงราชานุกาพดังกล่าว ซึ่งเกียรติยศนี้ถือเป็นเกียรติยศสูงสุดสำหรับตัวกระผมและครอบครัว กระผมรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบคุณกระทรวงมหาดไทยและกรรมการคัดเลือกโดยเฉพาะนาย พระนาย สุวรรณรัฐ ปลัดกระทรวงมหาดไทย กรรมการทุกท่านและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด สำหรับรางวัลที่ได้รับครั้งนี้ถือว่าเป็นผลงานของทุกคนที่เกี่ยวข้องที่ควรจะได้รับเกียรติยศนับตั้งแต่ครูบาอาจารย์ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น ผู้ได้บังคับบัญชา ชาวบ้านทุกคนในพื้นที่ รวมทั้งครอบครัวของกระผมด้วย

กระผมขอชื่นชมในความริเริ่มที่จัดให้มีโครงการมหาดไทยดำรงธรรม ดำรงราชานุกาพ เพื่อค้นหาบุคคลต้นแบบ ซึ่งควรจะต้องจัดขึ้นบ่อยๆ เพื่อส่งเสริมบุคคลที่มีธรรมาภิบาลและจริยธรรมที่ดี ต้องขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน ทุกระดับ

กระผมรับราชการมาทั้งสิ้น 39 ปี และช่วยราชการอีก 10 ปี คือ หลังจากเกษียณแล้ว ก็ทำงานของทางราชการไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการ การสอนหนังสือ การบรรยายและการอภิปรายต่างๆ เป็นเรื่องของงานราชการทั้งสิ้น ในระหว่างรับราชการกระผมได้ กระผมได้ครองตน ครองคน และครองงาน โดยยึดความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ตั้ง มุ่งมั่น ใช้ชีวิตเรียบง่ายและพอเพียง เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ประชาชนในพื้นที่ รักประชาชนไม่หวังผลตอบแทนแต่ประการใด ยึดถือทางสายกลาง รู้จักพอ รู้จักพอ

อย่างไรก็ดีเพื่อเป็นการส่งเสริมธรรมาภิบาล และจริยธรรมของข้าราชการในองค์กร กระผมมีข้อสังเกตบางประการกล่าวคือ ประการแรกข้าราชการต้องยึดมั่นในความถูกต้องและชอบธรรมเป็นหลัก สำหรับความถูกต้องและชอบธรรมนั้น ข้าราชการทุกคนต้องรู้จักและวิเคราะห์ให้เป็นที่ว่าอะไรผิด อะไรถูก เมื่อวิเคราะห์แล้วต้องปฏิบัติตามในสิ่งที่ถูกต้องเท่านั้น ประการถัดไปข้าราชการจะต้องประพฤติปฏิบัติ ตามประมวลจริยธรรมจำนวน 10 ข้ออย่างเคร่งครัดและตรงไปตรงมา เมื่อผู้ใดรู้เห็นการกระผมที่ไม่ถูกต้องจะต้องรายงานถึงความไม่ถูกต้องดังกล่าวให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามระดับชั้น สำหรับเงื่อนไขในการขับเคลื่อนเรื่องธรรมาภิบาลและจริยธรรมนั้น การสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชามีความสำคัญยิ่งโดยผู้บังคับบัญชาระดับสูงต้องมีนโยบายสนับสนุนทั้งบุคลากรงบประมาณอย่างพอเพียง มีแผนและกลยุทธ์ที่ชัดเจน คิดเชิงบวก เพราะทุกคนมองว่าเรื่องธรรมาภิบาลและจริยธรรมเป็นเรื่องคล้ายๆ จะมาจับผิด นอกจากนั้นจะต้องบูรณาการเข้าด้วยกันทุกเรื่อง รวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากประชาชนด้วย

กระผมขอให้คำมั่นสัญญาว่า กระผมยินดีจะรับใช้กระทรวงมหาดไทยตลอดไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมธรรมาภิบาลและจริยธรรมแก่ข้าราชการ สำหรับเงินรางวัลจำนวน 50,000 บาท ที่ผมได้รับ กระผมยินดีที่จะบริจาคให้แก่มูลนิธิ และองค์กรสาธารณกุศลและสาธารณประโยชน์ต่อไป ขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องอีกครั้งหนึ่งครับ”

ในทำนองที่สุุดประธานในที่นี้ ฯพณฯ พลเอก สุวรนันท์ องคมนตรี ได้รับเชิญให้กล่าวแสดงความยินดีและให้โอวาทแก่ผู้เข้ารับรางวัลโดยที่ ฯพณฯ ได้กล่าวยินดีในความสำเร็จดังกล่าวและตั้งข้อสังเกตประการหนึ่ง คือ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนใช้เวลาให้มากในการดูแลประชาชนซึ่งมีเป็นจำนวนมากที่ได้รับ ความเดือดร้อนและต้องการความช่วยเหลือจากทางราชการอย่างจริงจัง และทั่วถึง

